การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

Management of Child Development Centers under Local Government Organization, Thoeng District, Chiang Rai Province

ณิชกานต์ นันตาลิต[1]
ดร.ชญาดา วรรณภิระ ดร.รัชพล ศรีธรรม[2]

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ประชากรได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้อำนวยการกองการศึกษาและหัวหน้าส่วนการศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์ ครูผู้ดูแลเด็กและผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก รวมทั้งสิ้นจำนวน 197 คน และผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการจัดสนทนากลุ่ม จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัย พบว่า การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับมาก (μ=3.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมาก (μ=3.84) รองลงมา ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก (μ=3.54) และด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร (μ=3.52) ตามลำดับ ปัญหาการดำเนินงาน พบว่า ขาดงบประมาณสนับสนุนในดำเนินงาน อาคารสถานที่ไม่เอื้อในการจัดการเรียนการสอน ครูขาดการพัฒนา ชุมชนยังขาดความร่วมมือ และผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญในการประชุมเครือข่ายข้อเสนอแนะคือ ควรมีการจัดหางบประมาณจากหน่วยงานภายนอกมาสนับสนุนงบประมาณอยู่เสมอ ควรอบรมให้ความรู้บุคลากร กำหนดหน้าที่ให้ชัดเจน

---

[1]มหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่
[2]ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

และมีการประสานงานร่วมกันและการประชาสัมพันธ์งานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชนและราชการได้ทราบ และจัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนการปรับปรุง ต่อเติมอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อสร้างความเข้าใจในการดำเนินงาน และกำหนดบทบาทหน้าที่บุคลากรให้ชัดเจนเพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงานแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่าด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ สร้างความเข้าใจในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแก่บุคลากรและผู้ที่ส่วนเกี่ยวข้อง ด้านบุคลากร ได้แก่ คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ หาแนวทางร่วมกันกับผู้นำในชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ได้แก่ จัดประชุมร่วมแสดงความคิดเห็นในการนำงานจากหลักสูตรไปใช้ ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน ได้แก่ ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชนได้ทราบ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ รายงานผลการดำเนินงานและปัญหาของชมรมเครือข่ายครูผู้ดูแลเด็กให้ทราบเป็นประจำทุกเดือน

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

Abstract

The purpose of this research was to study the problem and suggestion management of child development centers under local government organization, Thoeng District, Chiang Rai Province. Population were including the school administrators, director of education division and head of education of the child development center or assistant head of education, The child care teacher and assistant child care teachers as total 197 people and expert professionals, using focus group discussion of 9. The questionnaires were used. The data were analyzed by frequency, percentage, mean and standard deviation. Focus group discussion and conclusion .

The results showed that the management child development center under local government organization. Overall level (μ=3.54) when

considering each side. Sort average from descending was the management of child development centers in high level (μ=3.84), followed by personnel at a high level (μ=3.54), and the academic and activity-based curriculum (μ=3.52), respectively. The problems of operational issues found that lack of funding There were not enough personnel for classrooms, a disproportionate number of children. And does not separate the teaching. Teachers do not understand the curriculum implementation. The diversity and conducive to learning. Community did not cooperate in the development of the child development centre. Administrators rarely featured in the network level.

The suggestions were to should provide funding from external agencies to support budget for training personnel, clearly the joint coordination and public relations work of the child development center, community and government know funding to support and improve building upon the child development center to create knowledge in operation and clearly define the roles and responsibilities of personnel to perform the reduction process.

Guidelines for the management of child development centers, it was found that the management of child development centers, including the understanding in the operation of the child development center personnel and those involved the project meeting stakeholders in personnel management and supply source of funds by asking for support from the public and private sectors personnel, for personnel including the personnel selection with knowledge ability to work with the project competition, selection and training to the personnel knowledge, the building site environment and safety of the child development center, including solutions together with leaders in the community, to solve the problem the project meeting any problems with local leaders. Academic activities and curriculum, including joint conference comment on the work of the course to use the meeting with the community and join the study of child development center with academic management outstanding on the

participation and support of all sectors, including the public performance of the child development center, the community know the project to join the monthly meeting in the community and let in child development center community know and appoint leaders in the community was the refs in Child Development Center to promote early childhood development network, including the report and the problems of the network child care teachers to know regularly every month ,the meetings on a regular basis and study networktogether

Keywords : Management, Child Development, local Government Organization

บทนำ

พื้นที่อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในความรับผิดชอบ ซึ่งมีท้องถิ่นอำเภอเทิง เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบ ซึ่งการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นประเด็นสำคัญในการศึกษาความเป็นมาตรฐานว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการพัฒนาไปถึงไหนแล้ว ซึ่งโดยทั่วไป กระบวนการเลี้ยงเด็กส่วนใหญ่จะเป็นการฝากเลี้ยงดูแลมากกว่า ซึ่งเมื่อกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้มีการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาตรฐานการศึกษา(ขั้นพื้นฐาน) มาใช้ในการประเมินศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทำให้ผลการประเมินศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่ผ่านการประเมิน

จากรายงานข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย ณ เดือนตุลาคม 2554 ได้แจ้งผลการประเมินศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน่าอยู่ โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย ได้ตรวจประเมินศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน่าอยู่ในพื้นที่อำเภอเทิง จังหวัดเชียงรายซึ่งผลการประเมินมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานระดับดีมากจำนวน 15 ศูนย์ระดับดี จำนวน 20 ศูนย์ ผ่านระดับพื้นฐาน 10 ศูนย์ และศูนย์ที่ไม่ผ่าน จำนวน 3 ศูนย์ ซึ่งที่ผ่านมาทางกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มีกระบวนการประเมินคุณภายภายในอย่างเป็นทางการมีเฉพาะหน่วยงานภายนอกที่มาตรวจประเมิน ซึ่งมีหัวข้อประเมินที่แตกต่างกันประกอบกับด้วยบริบทศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเขตพื้นที่อำเภอเทิง มีบริบทที่แตกต่างกัน ทั้งด้านอาคารสถานที่ หรือปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

(รายงานข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย. 2554) ดังนั้นในเดือนธันวาคม ปี 2555 คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้มีการเทียบระดับจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ระดับการศึกษาและเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานการศึกษา ซึ่งการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสิ่งสำคัญที่ให้ได้ทราบปัญหาและนำมาปรับปรุง แก้ไข กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา(ขั้นพัฒนา) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 23 มาตรฐาน เพื่อเป็นมาตรฐานในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และปรับปรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของชุมชนต่อไป

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความตระหนักเห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญในการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ และจำเป็นต้องศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้เป็นไปตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเป็นที่ยอมรับของชุมชน และรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกในพื้นที่อำเภอเทิง จังหวัดเชียงรายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย มีวิธีการศึกษาดังนี้ เครื่องมือรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้คือใช้แบบสอบถาม สภาพ ปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ตอนที่ 3 ข้อเสนอความคิดเห็นปลายเปิด เกี่ยวกับสภาพ

ปัญหา ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย และการจัดสนทนากลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามสภาพ ปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มาวิเคราะห์แล้วตั้งเป็นประเด็นในการจัดสนทนากลุ่ม เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้ 1) วิเคราะห์สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้อำนวยการกองการศึกษา หรือหัวหน้าส่วนการศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และครูผู้ดูแลเด็กหรือผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งในหน้าที่ปัจจุบัน และประสบการณ์ในการทำงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานเสนอในรูปแบบตาราง 2) วิเคราะห์สภาพปัญหาและข้อเสนอแนะสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยการหาค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายด้านและโดยรวมเสนอในรูปแบบตาราง แล้วนำผลการวิเคราะห์ทางสถิติมาแปลผล โดยใช้ค่าเฉลี่ยของผลคะแนนเป็นตัวชี้วัดตามเกณฑ์ในการวิเคราะห์ 3) นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปและอธิบายผลการปฏิบัติและข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงรายโดยการแจกแจงความถี่และเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย และเขียนบรรยายความเรียง 4) การสนทนากลุ่มใช้การวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อเป็นการหาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย เสนอในรูปแบบตาราง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการกองการศึกษาหรือหัวหน้าส่วนการศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือผู้ช่วยหัวหน้า ครูผู้ดูแลเด็กหรือผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก รวมประชากรทั้งสิ้น จำนวน 197 คน และผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 9 คน

เครื่องมือการวิจัย

1. เครื่องมือรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

การศึกษาเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม สภาพ ปัญหา และข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอความคิดเห็นปลายเปิด เกี่ยวกับสภาพปัญหา และข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

การศึกษาเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย มาวิเคราะห์แล้วตั้งเป็นประเด็นในการจัดสนทนากลุ่มเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร ทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายใน และภายนอกประเทศ และต่างประเทศ รวมถึงรายละเอียดวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (check list) และแบบสอบถามปลายเปิด

2.2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้เป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (check list) และแบบสอบถามปลายเปิด

2.3 ศึกษาความหมาย ทฤษฎี หลักการ แนวคิด องค์ประกอบเพื่อทำคำศัพท์ในการวิจัยแล้วเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม

2.4 นำแบบสอบถามฉบับร่าง ที่จัดทำขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบแก้ไขให้มีความเที่ยงตรง และความสมบูรณ์ของเนื้อหา รวมทั้งการใช้ภาษาที่เหมาะสม

2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำแบบสอบถามไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Item-Objective Congruence (IOC) โดยพิจารณาข้อที่มีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 เป็นต้นไป

2.6 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เมื่อปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

2.7 นำแบบสอบถามที่จัดทำสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่มิใช่กลุ่มประชากร จำนวน 30 ราย ประกอบด้วย หัวหน้าสถานศึกษา ผู้อำนวยการกองการศึกษาหรือหัวหน้าส่วนการศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์ฯ ครูผู้ดูแลเด็กหรือผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

2.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่าตามวิธี Cronbach s Alpha coefficient ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่น 0.97

2.9 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อเตรียมส่งไปยังประชากรในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ เพื่อขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยขอหนังสือจากหน่วยงานต้นสังกัดถึงหน่วยงานกลุ่มประชากรในการวิจัย
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
4. นำแบบสอบถาม ที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ทุกฉบับ
5. จำแนกแบบสอบถาม โดยคัดแยกฉบับตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามแล้วนำคะแนนที่ได้จัดพิมพ์ลงเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้จะประมวลผลในการหาค่าความถี่ ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์และวิเคราะห์เนื้อหา

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพทั่วไปของประชากร จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ความถี่และค่าร้อยละ เสนอในรูปแบบตาราง

2. วิเคราะห์สภาพปัญหา และข้อเสนอแนะสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยการหาค่าค่าเฉลี่ย (μ)และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) เป็นรายด้านและโดยรวม เสนอในรูปแบบตาราง แล้วนำผลการวิเคราะห์ทางสถิติมาแปลผลดังนี้ การแปลผลของข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 แปลความหมายว่า มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 แปลความหมายว่า มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 แปลความหมายว่า มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 แปลความหมายว่า มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 แปลความหมายว่า มีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปและอธิบายผลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยการแจกแจงความถี่ และเรียงลำดับจากความถี่มากไปหาน้อย และเขียนบรรยายความเรียง

4. การสนทนากลุ่มใช้การวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อเป็นการหาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

สรุปผลการวิจัย

สภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับมาก (μ=3.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมาก (μ=3.84) รองลงมา ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก (μ=3.54) และด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร (μ=3.52)

ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก (μ=3.84) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ จัดทำแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ อยู่ในระดับมากที่สุด

(μ=4.31) รองลงมาคือจัดทำระบบประกันคุณภาพภายในและรายงานประเมินตนเองให้ผู้บริหารทราบอยู่ในระดับมาก (μ=3.68) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้ายคือ ส่งเสริมการพัฒนากระบวนการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น การจัดนิทรรศการ การจัดสัมมนา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง (μ=3.50)

ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก (μ=3.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ กำหนดโครงสร้างการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บุคลากร สถานที่ ตามฐานะการคลังของแต่ละท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก (μ=3.72) รองลงมาคือ การนิเทศภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประจำปีการศึกษาอยู่ในระดับมาก (μ=3.66) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้ายคือ ผู้บริหารการศึกษาร่วมรับผิดชอบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและนิเทศติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษาตามแผนปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง (μ=3.46)

ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (μ=3.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ดี ปลอดมลพิษ อยู่ในระดับมาก (μ=3.74) รองลงมาคือดูแลความสะอาดและการป้องกันโรคติดต่อต่างๆ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมาก (μ=3.63) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้ายคือ ให้ความรู้แก่บุคลากรด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมาก (μ=3.55)

ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก (μ=3.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ การบูรณาการการเรียนการสอนหลักสูตรการปฐมวัย พ.ศ. 2546 สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก (μ=3.69) รองลงมาคือจัดประสบการณ์การเรียนรู้ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลตามบริบทของชุมชน อยู่ในระดับมาก(μ=3.68) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้ายคือ นิเทศ การจัดประสบการณ์ของครูผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมาก (μ=3.58)

ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (μ=3.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง เช่น การแข่งขันกีฬาสี งานปีใหม่ ร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาและประเพณีท้องถิ่นต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง (μ=3.36) รองลงมาคือให้ความรู้โดยปราชญ์ชาวบ้าน ชุมชน หรือเจ้าหน้าที่หน่วยงานต่าง

ถ่ายทอดความรู้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเด็กในระดับปานกลาง (μ=3.28) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้ายคือ ประสานงานและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ประชาชนและหน่วยงานต่างๆ รับทราบอย่างต่อเนื่องและประสานชุมชนให้การสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านวัสดุ สื่อการเรียนเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเด็กในท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง (μ=3.36)

ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (μ=3.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย3อันดับแรก คือให้กลุ่มเครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้การส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการและงบประมาณ อยู่ในระดับมาก (μ=3.55) รองลงมาคือ ประชุมเครือข่ายครูผู้ดูแลเด็กเพื่อกำหนดแผนความร่วมมือในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในอันดับปานกลาง (μ=3.32) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสุดท้ายคือ ให้กลุ่มเครือข่ายมีการเข้าร่วมและสนับสนุนกิจกรรมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งติดตามประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง (μ=3.25)

ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ดังนี้

ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปัญหาที่มีค่าความถี่สูงสุดคือ งบประมาณไม่เพียงพอ (f=21) ข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ นำเสนอปัญหาให้ผู้บริหารได้รับทราบ เพื่อร่วมจัดหางบประมาณมาสนับสนุน (f=18) ด้านบุคลากร ปัญหาที่มีค่าความถี่คือ บุคลากรมีไม่เพียงพอ (F=22) ข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่สูงสุดควรเพิ่มจำนวนบุคลากรตามสัดส่วนจำนวนเด็ก (f=20)

ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปัญหาที่มีค่าสูงสุดคือ ห้องเรียนคับแคบไม่เพียงพอกับจำนวนเด็กและไม่ได้แยกเป็นสัดส่วนในการจัดการเรียนการสอน (F=22) ข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่สูงสุดคือ ของบประมาณสนับสนุนจากต้นสังกัด หรือเอกชน (f=15)

ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรปัญหาที่มีค่าสูงสุด คือ ครูไม่ค่อยเข้าใจการนำหลักสูตรไปใช้ ให้เกิดความหลากหลายและเอื้อต่อการเรียนการสอน (f=15) ข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่สูงสุดคือ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ร่วมแสดงความคิดเห็นในการนำหลักสูตรไปใช้ (f=14)

ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน ปัญหาที่มีค่าสูงสุด คือ ชุมชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (F=21) ข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ ควรมีการประสานงาน ร่วมประชุมเพื่อชี้แจงปัญหา และหาแนวทางร่วมกัน (f=20)

ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ปัญหาที่มีค่าสูงสุด คือ ผู้บริหารไม่ค่อยให้ความสำคัญในการประชุมระดับเครือข่าย (F=17) ข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ ควรชี้แจงเหตุผล ความจำเป็นในการตั้งเครือข่ายและรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารทราบ (f=16)

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ จัดประชุมบุคคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อกำหนดแผน กรอบนโยบาย และจัดหาแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนการปรับปรุง ต่อเติมอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อสร้างความเข้าใจในการดำเนินงาน และกำหนดบทบาทหน้าที่บุคลากรให้ชัดเจนเพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ด้านบุคลากร ได้แก่จัดหาแหล่งเงินทุน เพื่อสมทบและสนับสนุนปรับปรุง ต่อเติมอาคารให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ได้อาคารที่เป็นสัดส่วนและเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สวยงาม เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนการสอน

ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ จัดโครงการสอบแข่งขัน เพื่อคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานตามสัดส่วนของจำนวนเด็ก และเพื่อให้ได้บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ เพียงพอกับจำนวนเด็ก และเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูมีพัฒนาการตามวัย

ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ได้แก่ จัดโครงการอบรมเพื่อให้ความรู้แก่บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ครูเกิดความตระหนักในความเป็นครู มีความกระตือรือร้นในวิชาชีพครู

ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน ได้แก่ จัดทำแผนงานประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ชุมชนได้ทราบ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและจัดประชุมชี้แจงร่วมกับชุมชน หาทางร่วมกันในการแก้ไขปัญหา เพื่อให้ชุมชนได้ทราบและแสดงความคิดเห็นในการร่วมแก้ปัญหา

ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ จัดทำรายงานผลการดำเนินงานและปัญหาของชมรมเครือข่ายครูผู้ดูแลเด็กให้ทราบเป็นประจำทุกเดือน เพื่อให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญ และร่วมแก้ไขปัญหาเครือข่าย

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากรและด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรอยู่ระดับมาก ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน รวมทั้งด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการดำเนินการกิจกรรม โครงการ ตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างครอบคลุม มีคณะกรรมการหรือคณะทำงานรับผิดชอบดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีการติดตามตรวจสอบ ประเมินผล บุคลากรมีการพัฒนามากขึ้น สอดคล้องกับ พิพัฒน์ หมาดเส็ม (2555: 68) เรื่องแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จัดหวัดกระบี่ ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะกลางตามเกณฑ์มาตรฐาน 6 ด้าน พบว่า ด้านบุคลากร ขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน และขาดทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ ยังสอดคล้องงานวิจัย ปรมินทร์ แก้วประเสริฐ (2550:56) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการดำเนินการตามกิจกรรม โครงการ ตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างครอบคลุม ทั้งนี้เป็นเพราะว่าทิศทางการบริหารจัดการศึกษาในปัจจุบัน มีความชัดเจนมากขึ้น มีการวางแผนการพัฒนาด้วยยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนในการมุ่งสู่เป้าหมาย สอดคล้องกับ ศราวุธ สังกะเพศ (2551:54) ศึกษาเรื่องการประเมินประสิทธิผลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลสบเตี๊ยะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยรวมอยู่ในระดับดี

ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากบุคลากรมีการดำเนินการตามแนวนโยบายและมาตรฐานการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดไว้ สอดคล้องผลการวิจัยของ นภัสสร สว่างโคตร (2552:68) เรื่อง การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามทัศนะของบุคลากรเขตอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ด้านบุคลากรอยู่ในระดับมาก

ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กถ่ายโอนมาอยู่กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังคงใช้อาคารและสถานที่แห่งเดิมดำเนินการต่อไปก่อน ทั้งนี้ ในการก่อสร้างอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำเป็นจะต้องใช้งบประมาณจำนวนมากซึ่งองค์กรปกครองท้องถิ่นบางแห่งมีฐานะทางการเงินการคลังยังไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณในการปรับปรุงอาคารสถานที่ สอดคล้องกับผลการวิจัย นภัสสร สว่างโคตร (2552:68) เรื่อง การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามทัศนะของบุคลากรเขตอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เนื่องจากในการดำเนินงานด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกแห่งจะดำเนินการไปในแนวเดียวกัน ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดส่งหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศราวุธ สังกะเพศ (2551:54) ศึกษาเรื่องการประเมินประสิทธิผลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลสบเตี๊ยะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการดำเนินงานด้านวิชาการและกิจกรรมนอกหลักสูตรอยู่ในระดับดี

ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ยังไม่มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกี่ยวโยงกับชุมชนมากนัก สอดคล้องกับ ปรมินทร์ แก้วประเสริฐ (2550:56) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่าด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีนโยบายสร้างกลุ่มเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้นของ และผู้บริหารไม่ค่อยเข้าใจและให้ความสำคัญการทำงาน

กลุ่มเครือข่าย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุเทพ ปฏิมินต์ (2552:67) เรื่องประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลขอนคลาน อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล พบว่า คณะผู้บริหารและบุคลากรภายในองค์การบริหารส่วนตำบลขอนคลาน ขาดความรู้ความเข้าใจ การพัฒนาเครือข่ายพัฒนาเด็กปฐมวัยและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ชุมชนขาดความร่วมมือ

ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปัญหา คือ ขาดงบประมาณสนับสนุนในดำเนินงาน ข้อเสนอแนะ คือ นำเสนอปัญหาให้ผู้บริหารได้รับทราบเพื่อร่วมจัดหางบประมาณมาสนับสนุน

ด้านบุคลากร ปัญหา คือ บุคลากรมีไม่เพียงพอ ข้อเสนอแนะ คือ ควรเพิ่มจำนวนบุคลากรตามสัดส่วนจำนวนเด็ก

ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปัญหา คือ ห้องเรียนคับแคบไม่เพียงพอกับจำนวนเด็กและไม่ได้แยกเป็นสัดส่วนในการจัดการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะ คือ ของบประมาณสนับสนุนจากต้นสังกัดหรือเอกชน

ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ปัญหา คือ ครูไม่ค่อยเข้าใจในการนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดความหลากหลายและเอื้อต่อการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะ คือ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมแสดงความคิดเห็นในการนำหลักสูตรไปใช้

ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน ปัญหา คือ ชุมชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการประสานงานร่วมประชุมเพื่อชี้แจงปัญหาและหาแนวทางร่วมกัน

ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ปัญหา คือ ผู้บริหารไม่ค่อยให้ความสำคัญในการประชุมระดับเครือข่าย ข้อเสนอแนะ คือ ควรชี้แจงเหตุผลความจำเป็นในการตั้งเครือข่ายและรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารทราบ

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ สร้างความเข้าใจในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแก่บุคลากรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดนโยบายการทำงานและบทบาทของบุคลากรที่ชัดเจน

โดยการประชุมบุคลากร เพื่อกำหนดแผนกรอบนโยบายการทำงานและบทบาทของบุคลากร จัดหาแหล่งเงินทุน เพื่อสมทบและต่อเติมอาคารให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน โดยขอสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐและเอกชน

ด้านบุคลากร มีแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยจัดโครงการสอบแข่งขัน เพื่อคัดเลือกบุคลากร จัดโครงการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากร

ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ หาแนวทางร่วมกันกับผู้นำในชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาด้านอาคารสถานที่โดยร่วมประชุมแจ้งปัญหากับผู้นำในท้องถิ่น

ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรมีแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ จัดประชุมร่วมแสดงความคิดเห็นในการนำหลักสูตรไปใช้โดยจัดประชุมหารือร่วมกับชุมชนและร่วมศึกษาดูงานจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีการจัดการด้านวิชาการที่โดดเด่น

ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วนมีแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชนได้ทราบโดยเข้าร่วมประชุมประจำเดือนในชุมชนแจ้งผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ชุมชนทราบแต่งตั้งผู้นำในชุมชนร่วมเป็นกรรมการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีแนวทางพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ รายงานผลการดำเนินงานและปัญหาของชมรมเครือข่ายครูผู้ดูแลเด็กให้ทราบเป็นประจำทุกเดือนโดยจัดประชุมเครือข่ายเป็นประจำและศึกษาดูงานร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากข้อค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบว่า สภาพการบริหารการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ตามมาตรฐานการดำเนินงานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร และด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนทุกภาคส่วน และด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ดังนั้น จึงควรปรับปรุงหรือหาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยดำเนินการดังนี้

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ควรส่งเสริมและให้การสนับสนุนด้านบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เข้ารับการพัฒนา อบรม สัมมนาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันโดยใช้มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กคุณภาพ มาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด ควรจัดสรรเงินงบประมาณสำหรับสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการด้านพัฒนาบุคลากร อาคารสถานที่ และการจัดการเรียนการสอนตามวัย

สำนักงานท้องถิ่นอำเภอ ควรจัดทำและประสานแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อวางแผนในการพัฒนาบุคลากรและกระตุ้นความกระตื่นตัวในการพัฒนาตนเองของบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีนโยบายการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ชัดเจนและให้การสนับสนุนบุคลากรในการพัฒนาศักยภาพตนเองในการปฏิบัติหน้าที่ ให้เข้ารับการอบรม สัมมนา อบรมเชิงปฏิบัติการ และศึกษาดูงานอย่างสม่ำเสมอ

ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรใช้กระบวนการบริหารคุณภาพอย่างเป็นระบบครบวงจร (PDCA) ทุกขั้นตอนตามกระบวนการบริหารต้องมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกฝ่ายโดยเน้นการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนเพื่อให้บุคลากรมีความมั่นใจในการทำงาน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมเผยแพร่ผลงานของเด็กต่อชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรสนับสนุนบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเรื่องการประเมินคุณภาพภายนอก และภายใน การนิเทศติดตามผลการทำงานของบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

ครูผู้ดูแลเด็ก ควรกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง แสวงหาความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การทำงานให้กับตนเองอย่างต่อเนื่อง ศึกษาเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพิ่มเติม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรวิจัยเรื่อง ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยดำเนินการตามระบบวงจรคุณภาพ PDCA

ควรวิจัยเรื่อง แนวทางการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 6 ด้าน

ควรวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อการบริหารคุณภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ควรวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการวางแผนบริหารการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ควรวิจัยเรื่อง ผลกระทบที่เกิดจากการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อหามาตรการที่เหมาะสมมาใช้ในการบริการจัดการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2553). **มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.** ม.ป.ท.

นภัสสร สว่างโคตร. (2552). **การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามทัศนะของบุคลากรเขตอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์** สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ปรมินทร์ แก้วประเสริฐ (2550). **เรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม** สาขาวิชารัฐศาสตร์ วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

พิพัฒน์ หมาดเส็ม. (2555). **แนวทางในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่,** วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการปกครอง มหาวิทยาลัยของแก่น.

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย (2554). **รายงานผลการประเมินศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน่าอยู่ ประจำปี 2554.**

ศราวุธ สังกะเพศ. (2551). **การประเมินประสิทธิผลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลสบเตี๊ยะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่.** การศึกษาค้นคว้าอิสระ สาขาวิชา คณะรัฐประศาสนศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุเทพ ปฏิมินต์. (2552). **ประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลขอนคลาน อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล.** ม.ป.พ.